Sygn. akt **OS 8/24**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Renata Majerowska**

Sędziowie: **r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio - sprawozdawca**
r.pr. Teresa Silmanowicz

Protokolant: Joanna Kowalska

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…) z siedzibą w (…) reprezentowanej przez (…) - na postępowanie radcy prawnego (…)na skutek odwołania z dnia (…)r. od postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o częściowym umorzeniu dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 37 z późn. zm.) oraz w zw. z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 499) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt RD-(…)o częściowym umorzenia dochodzenia.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Renata Majerowska r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio r.pr. Teresa Silmanowicz

Sygn. akt OS 8/24

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu jawnym w dniu (…)r., Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpoznał sprawę ze skargi (…), (…)na postępowanie r.pr. (…)na skutek odwołania Skarżącego z dnia (…)r. (data wpływu do Okręgowej Izby Radców Prawnych [dalej zwanej „**OIRP**"] - (…)r.) od postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…)r., sygn. akt: RD (…), o odmowie wszczęcia dochodzenia z uwagi na brak znamion przewinienia dyscyplinarnego.

W skardze z dnia (…)r. (doręczona OIRP w Lublinie w dniu (…)r.) złożonej przez (…), działającego jako (…) postawiony został r.pr. (…)zarzut „naruszenia następujących przepisów prawa:

1/ § 3 w zw. z § 6 umowy o współpracy w zw. z art. 355 § 2 Kodeksu cywilnego i art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki poprzez:

a) nieudostępnianie skarżącemu istotnych informacji o okolicznościach mających wpływ na wykonywanie wzajemnych praw i obowiązków, w szczególności w aspekcie rozliczeń finansowych i komunikacji z klientami oraz osobami współpracującymi ze Spółką;

b) długotrwałe opóźnienia w finalizacji spraw klientów pozyskanych do obsługi prawnej przez skarżącego, gdzie uzyskano prawomocny wyrok;

c) spowodowanie znacznej szkody majątkowej w mieniu przedsiębiorstwa skarżącego w wyniku nierealizowania obowiązku wypłaty wynagrodzenia skarżącemu za realizację przedmiotu umowy o współpracy;

2/ art. 44 ust. 1 w zw. z art. 45 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez nieaktualizowanie danych o sprawach klientów obsługiwanych w ramach współpracy ze skarżącym i uchylanie się od przekazywania temuż informacji o statusie i kierunkach rozstrzygnięcia indywidulnych spraw celem należytego wykonania obowiązku informacyjnego względem klientów objętych zakresem przedmiotowym umowy o współpracy jak również osób współpracujących ze Spółką."

Postanowieniem z dnia (…) r. Rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Lublinie, (…) wszczęła dochodzenie o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 25 ust. 1, art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (Uchwała nr 884/XI/2023 Prezydium KRRP z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie, ogłoszenia tekstu jednolitego Kodeksu Etyki Radcy Prawnego).

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Rzecznik Dyscyplinarny postanowieniem z dnia (…) r. przedstawił r.pr. (…)zarzut, że w okresie od dnia (…)r. do dnia (…) r. w Lublinie naruszała obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej radcy prawnego w ten sposób, że przekazywała (…) informacje o sprawach swoich klientów, umożliwiła (…) dostęp do dokumentów w sprawach swoich klientów, zapisanych i utrwalonych na komputerowym nośniku danych, zlokalizowanym w siedzibie swojej kancelarii w (…), a także umożliwiła (…)nieograniczony dostęp do swojego konta w Portalu Informacyjnym Sądów Powszechnych, w wyniku czego (…)mógł pozyskiwać wszystkie informacje objęte tajemnicą zawodową radcy prawnego, zamieszczone w tym Portalu, dotyczące spraw sądowych klientów reprezentowanych przez r.pr. (…), tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 9, art. 15 ust. 1, art. 16 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (tekst jednolity: załącznik do Uchwały nr 884/XI/2023 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 7 lutego 2023 r.).

Postanowieniem z dnia (…) r. Rzecznik Dyscyplinarny umorzył dochodzenie w części dotyczącej zarzucanego r.pr. (…) przewinienia dyscyplinarnego polegającego na niewykonaniu umowy współpracy zawartej z (…)poprzez nieudostępnianie tej spółce informacji o klientach i niezrealizowanie obowiązku rozliczenia finansowego - wobec braku znamion przewinienia dyscyplinarnego. W uzasadnieniu tego postanowienia podniesiono, że wykonanie przez r.pr. (…)umowy o współpracy z dnia (…)r. zgodnie z żądaniami Skarżącego byłoby niezgodne z zasadami etyki zawodowej radcy prawnego, stanowiłoby przewinienie dyscyplinarne oraz mogłoby skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną, a nawet karną. Ponadto, jeśli chodzi o kwestię rozliczeń finansowych na podstawie wspomnianej umowy o współpracę, to rolą organów dyscyplinarnych nie jest ocena zasadności roszczeń cywilnoprawnych o charakterze finansowym wynikających z umowy, w szczególności w sytuacji sporu pomiędzy stronami dotyczącego obowiązku zapłaty.

Skarżący wniósł odwołanie od powyższego postanowienia, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które „miało wpływ na treść postanowienia, w postaci:

1. naruszenia art. 438 § 1 pkt 3) k.p.k. w zakresie sprzeczności ustaleń Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie z treścią zebranego materiału dowodowego mającego istotny wpływ na treść postanowienia poprzez brak wszechstronnego rozważenia całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez min. ustalenie, że niewypełnienie przez r.pr. (…)obowiązków informacyjnych względem skarżącego na podstawie umowy zlecenia nie stanowi deliktu dyscyplinarnego podczas, gdy według skarżącego r.pr. (…) będąc profesjonalnym podmiotem świadczącym porady prawne i będąca zawodem zaufania publicznego zobowiązała się w umowie o współpracy ze skarżącym do wykonywania min. obowiązków informacyjnych wiedząc, że takich obowiązków zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonywać nie może a tym samym dopuściła się być może do wypełnienia znamion czynu zabronionego stypizowanego w art. 286 k.k. co wypełnia z całą pewnością wypełnia też znamiona czynu wskazanego w art. 6 ust. kodeksu etyki radców prawnych;
2. zaniechanie poczynienie ustaleń własnych z dokumentów przedstawionych przez skarżącego do akt sprawy zarówno dołączonych do skargi jak i przedstawionych w trakcie postępowania zmierzających do ustalenia faktu, że niewypełnienie przez r.pr. (…) obowiązków informacyjnych względem skarżącego na podstawie umowy zlecenia nie stanowi deliktu dyscyplinarnego podczas gdy według skarżącego r.pr. (…) będąc profesjonalnym podmiotem świadczącym porady prawne i będąca zawodem zaufania publicznego zobowiązała się w umowie o współpracy ze skarżącym do wykonywania min. obowiązków informacyjnych wiedząc, że takich obowiązków zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonywać nie może a tym samym dopuściła się być może do wypełnienia znamion czynu zabronionego stypizowanego w art. 286 k.k. co wypełnia z całą pewnością wypełnia też znamiona czynu wskazanego w art. 6 ust. kodeksu etyki radców prawnych;
3. art. 399 k.p.k., polegającą na braku rozszerzeniu kwalifikacji prawnej czynów co do których został zebrany sprawie kompletny materiał dowodowy a ten czyn winien polegać na tym, że r.pr. (…) będąc profesjonalnym podmiotem świadczącym porady prawne i będąca zawodem zaufania publicznego zobowiązała się w umowie o współpracy ze skarżącym do wykonywania min. obowiązków informacyjnych wiedząc, że takich obowiązków zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonywać nie może a tym samym dopuściła się być może do wypełnienia znamion czynu

zabronionego stypizowanego w art. 286 k.k. co wypełnia z całą pewnością wypełnia też znamiona czynu wskazanego w art. 6 ust. kodeksu etyki radców prawnych".

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (…) r. pomiędzy (…), reprezentowaną przez (…) oraz r.pr. (…) została zawarta umowa o współpracy (dalej zwana: „**umowa o współpracy**"). Zgodnie z §3 tej umowy r.pr. (…) zobowiązała się do:

a) świadczenia usług objętych Umową z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,

b) udostępnienia (…) pełnej dokumentacji wymaganej do podpisania z Klientem umowy, a w szczególności wzoru umowy, pełnomocnictwa oraz innych załączników,

c) bieżącego informowania (…) o wszelkich brakach w dokumentacji czy też zmianach w zakresie obowiązującego prawa, uprawnień Kancelarii, które mogą mieć wpływ na realizację usługi prawnej bądź dalszą współpracę z (…),

d) przygotowania i złożenia do Sądu pozwu w terminie do dwóch miesięcy od dnia uzyskania kompletu dokumentów wymaganych do realizacji usługi prawnej.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie Skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie.

Postępowanie dyscyplinarne prowadzone przez Okręgowe Sądy Dyscyplinarne ma na celu ustalenie czy doszło do naruszenia przez radcę prawnego obowiązków nałożonych przez obowiązujące przepisy prawne w szczególności, czy doszło do naruszenia przepisów ustawy z dnia 6 lipca 1982 r o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1166) oraz zasad Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, czy i w jakim zakresie dane naruszenie jest przez radcę zawinione, a w konsekwencji ewentualne wymierzenie obwinionemu kary dyscyplinarnej. Ponadto, uprawnieniem sądów dyscyplinarnych rozpatrujących sprawy w trybie odwoławczym jest kontrola prawidłowości i zasadności postanowienia wydanego przez Rzecznika Dyscyplinarnego w świetle poczynionych ustaleń faktycznych i prawnych sprawy.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie, w pełni podzielił ocenę zawartą w zaskarżonym postanowieniu Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, że zarzuty podniesione w skardze w zakresie w jakim dotyczyły nieudostępniania tej spółce informacji o klientach i niezrealizowania obowiązku rozliczenia finansowego okazały się bezpodstawne oraz nie podzielił zarzutów zgłoszonych w odwołaniu dotyczących naruszenia przez Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP przepisów procesowych. Postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego jest poprawne pod względem formalnym i merytorycznym, dlatego należało utrzymać je w mocy.

Podkreślenia wymaga, że zaskarżonym postanowieniem Rzecznik Dyscyplinarny umorzył postępowanie dyscyplinarne wobec r.pr. (…) jedynie częściowo tj. w zakresie dotyczącym jej zachowania polegającego na niewykonaniu umowy współpracy poprzez nieudostępnianie tej spółce informacji o klientach i niezrealizowanie obowiązku rozliczenia finansowego. W zakresie nieobjętym zaskarżeniem w dalszym ciągu prowadzone jest dochodzenie - w kierunku popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 9, art. 15 ust. l, art. 16 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Odnosząc się do zarzutów sformułowanych w odwołaniu Skarżącego, należy przede wszystkim zaznaczyć, że Rzecznik Dyscyplinarny nie mógł naruszyć art. 438 §1 pkt 3 kpk, ponieważ przepis ten jest adresowany nie do rzecznika, lecz do sądu odwoławczego (w zw. z art. 74^1 u.r.p. ma zastosowanie do postępowania przed sądem dyscyplinarnym orzekającym w instancji odwoławczej). Przepis ten może ewentualnie stanowić podstawę wniosku o uchylenie zaskarżonego postanowienia, choć w realiach niniejszej sprawy wskazane w powołanym przepisie przesłanki uchylenia zaskarżonego orzeczenia nie zachodzą. Z podobnych przyczyn wadliwy jest zarzut naruszenia art. 399 kpk, który adresowany jest do sądu orzekającego w toku przewodu (rozprawy).

Pierwszy zarzut sformułowany w odwołaniu Skarżącego dotyczył sprzeczności ustaleń Rzecznika Dyscyplinarnego z treścią zgromadzonego materiału dowodowego, z którego - według Skarżącego - wynika, że r.pr. (…) „zobowiązała się w umowie o współpracy ze skarżącym do wykonywania min. obowiązków informacyjnych wiedząc, że takich obowiązków zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonywać nie może”. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ocenił ten zarzut jako niezasadny, ponieważ z brzmienia umowy o współpracy (zwłaszcza z §3 tej umowy) nie wynika, aby r.pr. (…) zobowiązała się do udzielania informacji, jakich oczekiwał od niej Skarżący i reprezentowana przez niego Spółka. W

szczególności nie zobowiązała się do przekazywania informacji wskazanych w skardze z dnia (…) r., a mianowicie informacji aktualizujących dane o sprawach klientów obsługiwanych w ramach współpracy ze Skarżącym, czy informacji o statusie i kierunkach rozstrzygnięcia indywidulnych spraw. Ustalenia Rzecznika Dyscyplinarnego w zakresie objętym zarzutem wskazanym w punkcie pierwszym odwołania zostały poczynione w sposób prawidłowy i niesprzeczny z zebranym w sprawie materiałem dowodowym. Zważywszy, że dla poczynienia tych ustaleń wystarczająca była analiza treści umowy o współpracy, za nietrafny należy uznać również zarzut sformułowany w punkcie drugim odwołania tj. zarzut zaniechania „poczynienia ustaleń własnych z dokumentów przedstawionych przez skarżącego do akt sprawy", które miałyby według Skarżącego doprowadzić do ustalenia, że „r.pr. (…) […] zobowiązała się w umowie o współpracy ze skarżącym do wykonywania min. obowiązków informacyjnych wiedząc, że takich obowiązków zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonywać nie może". W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego takie czynności były zbędne, skoro podstawą ustalenia, jakie zobowiązania umowne spoczywały na stronach była treść umowy o współpracy. Podobnie, skoro z treści §3 umowy o współpracy, ani z pozostałych jej postanowień nie wynika, aby r.pr. (…) zobowiązała się do przekazywania oczekiwanych przez Skarżącego i reprezentowaną przez niego Spółkę informacji o klientach, zatem za nietrafny należało uznać również zarzut opisany w punkcie trzecim odwołania.

W myśl treści art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 499) w sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego. Z kolei art. 437 § 1 Kpk stanowi, że po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części.

Mając na uwadze podniesione okoliczności, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 426 § 1 Kpk w związku z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 499) niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie służy od niego prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

Przewodniczący: **Członkowie:**

…… …… ……

r.pr. Renata Majerowska r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio r.pr. Teresa Silmanowicz